

SVALÖVS KOMMUN

Plats och tid	Kommunhuset, Svalöv, kl 09.00 – 12.00, 13.00 – 13.35
Beslutande	Teddy Nilsson (SD), ordf. Paulina Sinisalo (S), tjug ers för Émilie Lundgren (S) Anna Berg von Linde (M), förste vice ordf. Jan Zielinski (S), andre vice ordf. Aase Jönsson (KD) Anneli Persson (S) Ingrid Ekström (SD) Marie Irlblad (C) Sten Wendel (M) Anders Malmros (V) Kim Hellström (SD) Wioletta Kopanska (SD) Torbjörn Ekelund (L)
Ej tjänstgörande ersättare	Stefan Pettersson (M) Christer Laurell (KD), §§ 260 – 277 (kl 09:00 – 12:00) Niklas Bohn (S) Annelie Johnsson (C) Agneta Sörensson (M) Britta Abotsi (V) Mats Hannander (SD)
Övriga deltagare	Åsa Simonsson, kommundirektör Michael Andersson, administrativ chef Fredrik Rosenkvist, kanslichef Patrik Löfstrand, ekonomichef Cecilia Hagström, HR-chef, §§ 260 – 261 g) Dennis Mårtensson, utvecklingschef Marlene Andersson, socialchef Nina Pringle, utbildningschef, §§ 260 – 277 Robin Wiklöf, stabschef, §§ 260 – 277 Albin Nerman, nämnds- och bolagssekreterare, §§ 260 - 261 Li Merander, folkhälso- och barnrättsstrateg, § 261 h) Mikael Jönsson, VD, AB SvalövsBostäder/Svalövs Samhällslokaler AB, §§ 260 – 277 (09:00 – 12:00)

SVALÖVS KOMMUN

Utses att justera Jan Zielinski (S)

Justeringens tid och plats 2025-11-13, kl 13.30, Kommunledningskontoret
Justerade paragrafer §§ 260 - 281

Sekreterare
Michael Andersson

Ordförande
Teddy Nilsson (SD)

Justerare
Jan Zielinski (S)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum 2025-11-10

Anslaget under tiden Anslå – Ta ner

Förvaringsplats för protokollet Kommunledningskontorets närarkiv

Underskrift
Michael Andersson

Dnr KS 371-2025

§ 277 Remiss, Utkast till lagrådsremiss av En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar

Kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande, daterat 2025-10-16, antas som kommunstyrelsens eget och översänds till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har per den 3 oktober 2025 remitterat utkast till lagrådsremiss av *En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar*. Svalövs kommun är en utpekad remissinstans och skyldigt att svara på remissen. Sista svarsdag är den 28 november 2025.

Svalövs kommun har tidigare yttrat sig över promemoria med samma titel som nuvarande lagrådsremiss genom delegationsbeslut av kommunstyrelsens ordförande den 13 juni 2025.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till yttrande över till remitterade materialet.

Arbetsutskottet föreslog 2025-10-20, § 151, kommunstyrelsen fatta följande beslut: 1) Yttrande, daterat 2025-10-16, antas som kommunstyrelsens eget och översänds till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets protokoll 2025-10-20, § 151

Yttrande, daterat 2025-10-16

Utkast till lagrådsremiss, *En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar*, inkommen 2025-10-03

Missiv, daterat 2025-10-03

Förslag till beslut på sammanträdet

Teddy Nilsson (SD), Anna Berg von Linde (M), Aase Jönsson (KD), Ingrid Ekström (SD), Sten Wendel (M), Kim Hellström (SD) och Wioletta Kopanska (SD): 1) Yttrande, daterat 2025-10-16, antas som kommunstyrelsens eget och översänds till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutsgång

Ordföranden tar upp eget m fl förslag, och finner att kommunstyrelsen antar det.

SVALÖVS KOMMUN

Kommunstyrelsen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-11-10

Sida

37(45)

Protokollet ska skickas till:

Klimat- och näringslivsdepartementet (inkl yttrande) (kn.remissvar@regeringskansliet.se och kn.cks.remiss@regeringskansliet.se. Ange diarienummer KN2025/01871 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet)

Kommundirektör

Administrativ chef

Utvecklingschef

Kommunförvaltningen (HATN, JNJG, VOJN)

Ajournering 12.00 – 13.00

Justerare

Utdragsbestyrkande

Till:
Klimat- och näringslivsdepartementet

Mottagarens referens:

KN2025/01871

Yttrande över remittering av utkast till lagrådsremiss av En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar, KN2025/01871

Inledning

Svalövs kommun har tagit del av utkastet till lagrådsremiss *En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar* (KN2025/01871).

Kommunen ställer sig i huvudsak positiv till ambitionen att modernisera och effektivisera tillståndsprövningen för kärntekniska anläggningar för att åstadkomma en tydligare, mer rättssäker och förutsebar process.

Förslagen innebär förändringar i 17 kap. miljöbalken, kärntekniklagen (1984:3) samt följdändringar i strålskyddslagen (2018:396). Kommunen välkomnar särskilt att processerna samordnas mellan miljöbalken och kärntekniklagen, och att ansvaret för tekniska och säkerhetsmässiga frågor tydliggörs för Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM). Samtidigt bedömer Svalövs kommun att kommunernas roll och förutsättningar inte fullt ut beaktas.

Kommunerna får enligt förslaget en tidigare och mer bindande roll i processen, utan att motsvarande krav ställs på statliga myndigheter att tillhandahålla beslutsunderlag, expertstöd och finansiering. För mindre kommuner, som Svalövs kommun, är ett nytt prövningssystem endast ändamålsenligt om det kombineras med statligt stöd, tydliga samrådsregler samt möjlighet att bekräfta eller ompröva tillstyrkan vid väsentligt ändrade förutsättningar.

Tidigare regeringsprövning och ny planprocess

Enligt förslaget införs ett nytt moment i 17 kap. miljöbalken där regeringen ska kunna anta en plan för kärntekniska anläggningar (17 kap. 5 b miljöbalken, ny). Planen ska ange vilka områden och anläggningstyper som kan godkännas och utgör en förutsättning för regeringens efterföljande godkännande av en viss anläggning.

Svalövs kommun tillstyrker grundtanken om en planprocess som klargör statens strategiska avsikter i ett tidigt skede. En sådan plan kan ge kommuner bättre förutsebarhet i fysisk planering, infrastruktur och beredskap, förutsatt att planens strategiska miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken genomförs transparent och med möjlighet till reellt kommunalt inflytande.

Kommunen ser dock risker med att kommuner förväntas tillstyrka plan och ansökan i ett mycket tidigt skede. För kommuner utan egen kärnteknisk expertis blir det svårt att tillstyrka lokalisering/anläggning innan tekniska lösningar,

riskbedömningar och miljökonsekvenser redovisats i sin helhet. För att undvika beslut på ofullständigt underlag föreslår kommunen att 17 kap. 5 b miljöbalken kompletteras med en uttrycklig skyldighet för SSM att bistå berörda kommuner med expertstöd, riskbedömningar och konsekvensanalyser inför kommunal tillstyrkan.

Vidare bör planens giltighet (5–15 år) kopplas till krav på regelbunden uppföljning av miljö- och säkerhetsförutsättningar, med möjlighet för kommuner att lämna nya synpunkter om förutsättningarna förändras.

Kommunal tillstyrkan och vetorätt

Att den kommunala vetorätten kvarstår i lagtexten är positivt. Kommunalt tillstyrkande är en grundläggande princip i svensk förvaltning och ett uttryck för lokal självstyrelse. Samtidigt behöver bestämmelserna utformas så att kommunernas inflytande får reell betydelse i praktiken.

Enligt föreslagna 17 kap. 6 § miljöbalken (ny lydelse) får regeringen endast anta en plan eller lämna ett godkännande om berörd kommun tillstyrkt beslutet. Tillstyrkan gäller i fem år. Kommunen konstaterar dock att femårsregeln, utan möjlighet till omprövning, riskerar att låsa kommunen vid ett äldre beslut även om nya miljö- eller säkerhetsförhållanden uppstår.

För att öka flexibiliteten utan att skapa rättsosäkerhet föreslår kommunen följande tillägg i 17 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken (ny):

"Kommunens tillstyrkan gäller i fem år. Om väsentliga förändringar av förutsättningarna inträffar innan tillståndsprövningen enligt kärntekniklagen eller miljöbalken avslutas, ska kommunen beredas tillfälle att bekräfta eller återkalla sitt tillstyrkande."

En sådan väsentlighetsventil är förenlig med MKB-direktivets krav på aktuellt beslutsunderlag.

Vidare föreslås att regeringens möjlighet att godkänna en anläggning utan kommunal tillstyrkan (17 kap. 6 § sista stycket miljöbalken, ny) preciseras i förordning.

Kriterierna för "synnerligen angeläget" bör anges tydligt och kommunen borde ges rätt till särskilt samråd samt yttrande innan beslut. Detta säkerställer balans mellan nationella intressen och kommunalt självstyre.

Förhållande till EU-rätten

Lagförslagen beaktar EU-rättsliga ramverk. Kommunen ser positivt på att svensk rätt enligt förslaget harmoniseras med MKB-direktivet (2011/92/EU), Århuskonventionen och Euratomfördraget, vilket sammantaget stärker rättssäkerhet och förutsebarhet i tillståndprocessen.

Det är positivt att det införs ett uttryckligt krav på specifik miljöbedömning även vid prövning enligt kärntekniklagen (jfr avsnitt 6.3 i utkastet). Därmed undanröjs tidigare oklarheter och kommunens ställningstaganden kan baseras på ett samlat, uppdaterat och transparent underlag.

Svalövs kommun är även positiva till att rätt till rättslig prövning av regeringens planbeslut införs i linje med Århuskonventionens och noterar att kommunens tillstyrkan inte ger behov till kommunal rättsprövning.

Hantering av kärnavfall

Svalövs kommun konstaterar att utkastet till lagrådsremiss innehåller flera viktiga förtydliganden rörande hanteringen av kärnavfall och använt kärnbränsle. Att det tydliggörs att varje ansökan om tillstånd till kärnteknisk anläggning ska innehålla uppgifter om hur avfallet ska lagras, mellanlagras eller slutförvaras, samt att dessa uppgifter ska ligga till grund för regeringens

bedömning av anläggningens lämplighet ur strålskydds- och beredskapssynpunkt är positivt.

Svalövs kommun delar Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) syn på att systemet för omhändertagande av använt kärnbränsle och kärnavfall måste vara robust, långsiktigt och tillförlitligt. Staten har det yttersta ansvaret efter att ett geologiskt slutförvar förslutits, vilket förutsätter tydliga regler för överföring av ansvar från tillståndshavare till staten enligt kärntekniklagen.

Frågan om avfallshantering får inte skjutas till framtiden eller hanteras i parallella spår. Krav på en godtagbar metod för omhändertagande bör finnas redan i regeringens godkännandebeslut.

Men kravet måste samtidigt utformas så att det inte hindrar teknikutveckling eller etablering av nya reaktortyper. Det bör alltså göras en skillnad på konventionell kärnkraft och innovativa bränsletekniker.

Vidare bör den föreslagna möjligheten för regeringen att besluta om mellanlagring eller slutförvaring utan kommunal tillstyrkan användas ytterst restriktivt och endast när nationella säkerhets- eller beredskapsskäl motiverar det. Kommunen anser att sådana beslut alltid bör föregås av ett särskilt samråd med berörda kommuner.

Slutligen föreslår Svalövs kommun att Strålsäkerhetsmyndigheten får ett uttryckligt uppdrag att samordna kommunikation, beredskapsplanering och teknisk rådgivning i samband med planering av nya anläggningar för mellan- eller slutförvaring av kärnavfall.

Kommunala kostnader och resursbehov

Svalövs kommun konstaterar att remissen tydligt anger att kommunerna påverkas organisatoriskt och ekonomiskt av den nya ordningen, men att några särskilda statsbidrag eller kompensationsmekanismer inte föreslås. Kommunerna förväntas lämna tillstyrkan i ett tidigare skede, delta i samråd och anpassa planering, beredskap och infrastruktur, men förslaget bedömer att detta inte innebär *"nya utpekade uppgifter"* och därför inte kräver ekonomisk reglering.

Kommunen delar inte den bedömningen. För en kommun av mindre storlek innebär tidiga ställningstaganden, beredskapsbedömningar och tekniska samråd en reell resursbelastning. Det gäller särskilt behovet av juridisk och miljöteknisk kompetens, samt samordning med räddningstjänst, vattenmyndighet och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Svalövs kommun anser därför att regeringen bör överväga att införa ett riktat statligt stöd eller ersättning till berörda kommuner, exempelvis genom:

- tillfälligt statsbidrag vid pågående plan- eller godkännandeprocesser,
- eller ett permanent stöd via Strålsäkerhetsmyndigheten för kommunal beredskap och tekniskt samråd.

Ett sådant stöd skulle vara förenligt med den princip om kommunalt självstyre med ekonomisk bärkraft och bidra till att skapa ett rättvist och effektivt prövningssystem där kommuner kan delta på likvärdiga villkor.

Samlad bedömning

Svalövs kommun tillstyrker i huvudsak lagförslagets inriktning och ser positivt på den samordning och rättssäkerhet som åstadkoms genom en tydligare prövningsstruktur.

För att säkerställa att reformen blir ändamålsenlig och förenlig med principen om kommunalt självstyre föreslår kommunen att lagförslagen justeras enligt följande:

- 1) Inför möjlighet till revidering av kommunens tillstyrkan vid väsentliga förändringar (väsentlighetsventil i 17 kap. 6 § MB).
- 2) Precisa kriterier för regeringens undantagsbeslut, särskilt samråd med kommunen.
- 3) Ett statligt stödprogram för kommuner i tidig planerings- och samrådsfas.

Med dessa tillägg kan förslaget genomföras på ett sätt som förenar effektivitet med demokratiskt inflytande, stärker lokalt engagemang och bidrar till en långsiktigt hållbar energiförsörjning i Sverige.

Åsa Simonsson
Kommundirektör